

Strasbourg, 5.4.2022
SWD(2022) 100 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

[...]

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
mis käsitleb osoonikihti kahandavaid aineid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus
(EÜ) nr 1005/2009

{COM(2022) 151 final} - {SEC(2022) 157 final} - {SWD(2022) 98 final} -
{SWD(2022) 99 final}

Osoonikihti kahandavate ainete heide põhjustab **kliima soojenemist** ja tekitab **osoonikihti „augu“**. Sellel on kahjulik mõju meie tervisele, biosfäärile ja kliimamuutustele ning märkimisväärsed majanduslikud tagajärjed. Sellise mõju vältimine on väga oluline **Euroopa roheline kokkulepe** ja **Pariisi kliimakokkuleppe** täitmiseks ning selleks, et EL tegutseks kooskõlas **osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolliga**.

Kogu ELi hõlmavate õigusaktidega on **kolme aastakümne** jooksul hoitud ära märkimisväärses koguses osoonikihti kahandavate ainete heidet. Praegu on ELis lubatud kasutada osoonikihti kahandavaid aineid vaid väga vähestel otstarvetel ja ebaseadusliku kasutamise vältimiseks tuleb sellist kasutust rangelt kontrollida. Seega on tähelepanu nihkunud osoonikihti kahandavate ainete tootmise ja tarbimise järkjärguliselt lõpetamiselt vajadusele **veelgi vähendada heitkoguseid, mida ELi määrusega on juba piiratud**.

See hindamine on aluseks **osoonikihti kahandavaid aineid käsitleva määruse (EÜ) nr 1005/2009 läbivaatamisele**. Hindamise¹ käigus leiti, et kõnealune määrus on üldiselt **otstarbekohane** ja et **osoonikihti kahandavate ainete range kontrollimise poliitika** on hoidnud ära heite taastekke. Siiski saaks väheseid järelejäänud kasutusalasid kontrollida veidi tõhusamal, ühtsemal ja selgemal viisil. Seetõttu on määruse läbivaatamine esmalt suunatud **olemasolevate meetmete täiustamisele**. Teiseks uuritakse roheline kokkuleppe kontekstis, kas **allesjäänud heitkoguseid** saaks proportsionaalsete kuludega veelgi vähendada.

Meetmed nende probleemide lahendamiseks on koondatud kolme paketti. **1. poliitikavariant** hõlmab meetmeid, mis võimaldavad **kulusid kokku hoida või millega kaasnevad väga väikesed kulud**. Selle poliitikavariandi puhul keskendutakse lihtsustamisele, ühtsuse parandamisele ja täpsustamisele ning vähekulukatele heitkoguste vähendamise meetmetele, millega hoitakse ära metalliga kaetud isolatsioonivahupaneelidest renoveerimis- või lammutustööde ajal heitkoguste eraldumine. **2. poliitikavariant** hõlmab osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumist mitut liiki isolatsioonivahtudest ning põhjalikumalt seiret ja kontrolli, millega kaasnevad **mõõdukad kulud**. **3. poliitikavariant** hõlmab kõiki meetmeid, mida peeti teostatavaks, sealhulgas **kulukaid** meetmeid. **2. poliitikavariant on eelistatav meetmete kombinatsioon**, sest sellega saavutatakse oluliselt suurem heitkoguste vähenemine kui 1. poliitikavariandi puhul ja see on seega Euroopa roheline kokkuleppega paremini kooskõlas. Kolmas pakett seevastu näib olevat sellest saadava kasuga võrreldes liiga kulukas.

2. poliitikavariandi kõige tõhusam heitkoguste vähendamise meede seisneb **kohustuses koguda** vanade hoonete renoveerimisel või lammutamisel **kokku kahte tüüpi**

¹ SWD(2019) 407 final (https://ec.europa.eu/clima/document/download/62a6fb28-0df8-4abb-b3e8-373933f97191_en).

isolatsioonivahtudes² sisalduvad osoonikihti kahandavad ained ja need hävitada. Kuni 2050. aastani võib seeläbi jääda õhku paiskamata kokku ligi 180 miljoni CO₂ ekvivalenttonni jagu heidet. Võrdluseks: see on samapalju kui **Madalmaade poolt 2019. aastal kõigi kasvuhoonegaaside kohta ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel teatatud kogus.** Riikides, kus on olemas lammutustööde eeskirjad ja taristu, on heitkoguste vähendamise kulud hinnanguliselt alla 20 euro ärahoitud CO₂ ekvivalenttonni kohta ning kulud jäävad kõigis liikmesriikides tunduvalt alla 230 euro CO₂ ekvivalenttonni kohta. **Kulud on seega proportsionaalsed nende kuludega, mida teised sektorid peavad ELi pikaajalise strateegia raames kliimanetraalsuse saavutamiseks kandma³.** Selle poliitikavariandiga soodustatakse teadus- ja arendustegevust ning võidakse luua täiendavaid töökohti ringlussevõtusektoris. **Tõhusust, ühtsust ja selgust suurendavad meetmed** võimaldavad ettevõtjatel, VKEdel, liikmesriikidel ja komisjonil **kulusid kokku hoida.** Väikesed kulud seostatakse **põhjalikuma järelevalve ja kontrolliga.**

Mõju hindamise ettevalmistamisel **konsulteriti ulatuslikult sidusrühmadega.** Üldiselt toetasid sidusrühmad 2. poliitikavariandi meetmeid, kuid ettevõtjad olid väga suurte hinnanguliste kulude tõttu mõne 3. poliitikavariandi lisameetme vastu.

² Lisaks metalliga kaetud vahtplastpaneelidele ka mõned lamineeritud plaadid, olenevalt nende paigaldamise kohast.

³ https://ec.europa.eu/clima/eu-action/climate-strategies-targets/2050-long-term-strategy_et (europa.eu)